

A Magyar emlékezhelyek munkacsoport kutatási programja (Munkacsoport-vezető: Dr. Varga Pál)

1. *A kutatási előzmények*

A DE Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézete a magyar irodalom kultúratudományi alapú kutatásának kiemelkedő műhelye, ahol az irodalom történetének vizsgálata évtizedek óta művelődés- és mentalitástörténeti kontextusban zajlik, amit kiadványsorozatainak (Csokonai Könyvtár, Csokonai Könyvtár Források, Studia Litteraria) számos kötete is tanúsít. A tervezett kutatásoknak többféle előzménye van: 2006-ban Debrecenben került megrendezésre a VI. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus *Kultúra, nemzet, identitás* címmel; szintén ugyanebben az évben alakult meg a Hungarológiai Kutatóközpont azzal a céllal, hogy integrálja és koordinálja a nemzeti vonatkozású bölcsészettudományi kutatásokat, illetve hogy a különböző tudományterületeket közös, interdiszciplináris kutatásokra ösztönözze. Ennek a törekvésnek a jegyében már több sikeres NKFP- és OTKA-pályázat is lezárult korábban: így például a *Nemzeti identitástudat, kisebbség, multikulturalitás a Kárpát-medence múltjában és jelenében* (NKFP 5/071/2001); a *Globalitás és regionalitás összefüggései a huszadik századi magyar irodalomban* (NKFP), illetve *Az irodalomtudomány és kultúrakutatás horizontjai az ezredfordulón* (NKFP 5/113/2001), végül *A reformáció irodalmának kommunikációs stratégiái* (OTKA TS 049437).

2. *A kutatási program*

A Magyar emlékezhelyek munkacsoport alapvetően az irodalomhoz kapcsolódó emlékezhelyek kutatását kívánja végezni. Különböző emlékezhordozók (levelezés, memoár, sajtó, irodalmi szövegek) és a társadalmi emlékezetképzés mechanizmusainak (tankönyvek, ünnepek/évfordulók, múzeumok) kutatásával létrehozott adatbázis alapján azt vizsgálja, hogyan és miért válnak bizonyos irodalmi szövegek, intézmények, alakok a kollektív emlékezet kikristályosodási pontjaivá, az idők során hogyan változik jelentésük, s ezzel szerepük a kollektív identitás alakításában. A kutatásban kiemelt szerepet kap a kollektív emlékezetet hordozó médiumok specifikumának szerepe.

Emellett ez a munkacsoport illetve a Hungarológiai Kutatóközpont végzi a különböző diszciplínákban folyó kutatások integrálását, valamint az egész, több munkacsoport részvételével folyó emlékezhely-kutatási program eredményeit összefoglaló kötet koordinálását.